

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

2008/0192(COD)

12.2.2009

OPINIA

Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

dla Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia

w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady
w sprawie stosowania zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn
prowadzących działalność na własny rachunek oraz uchylającej dyrektywę
86/613/EWG
(COM(2008)0636 – C6-0341/2008 – 2008/0192(COD))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Luigi Cocilovo

PA_Legam

ZWIĘZŁE UZASADNIENIE

Parlament Europejski zwrócił się o sporządzenie projektu dyrektywy, która ma zastąpić istniejącą dyrektywę 86/613/EWG, „w celu wyeliminowania dyskryminacji pośredniej, wprowadzenia pozytywnego wymogu równego traktowania i poprawy prawnego statusu małżonków współpracujących. Uwzględniono sytuację małżonków pomagających w rzemiośle, handlu, rolnictwie, rybołówstwie i w małych przedsiębiorstwach rodzinnych w kontekście równości płci oraz uwzględniając fakt, że kobiety znajdują się w mniej korzystnej sytuacji niż mężczyźni”.¹

Celem niniejszej opinii jest podkreślenie powyższych wymogów. Opinia ta wspiera ponadto wnioski Komisji dotyczące dodania „partnerów” jako grupy, która również powinna zostać objęta dyrektywą. Ponieważ sytuacja w państwach członkowskich jest bardzo złożona jeżeli chodzi o partnerów, konieczne wydaje się wyjaśnienie, iż z europejskiego punktu widzenia każda osoba uczestnicząca w działaniach osób prowadzących działalność na własny rachunek, lecz nie będąca pracownikiem lub współnikiem, powinna korzystać z tego samego poziomu praw i ochrony.

Odnosnie do równouprawnienia kobiet i mężczyzn zasada równego traktowania musi być stosowana nie tylko w zakresie przedsiębiorczości, wyposażania lub rozszerzania działalności przedsiębiorstwa, lecz także w przypadku zarządzania, które obejmuje procesy podejmowania decyzji.

Odnosnie do równego traktowania z zadowoleniem należy również przyjąć wysiłek Komisji na rzecz zapewnienia lepszej ochrony socjalnej małżonków i partnerów współpracujących. Jednak korzystanie z systemu zabezpieczenia społecznego powinno być dobrowolne, jeżeli tę samą zasadę stosuje się do osób prowadzących działalność na własny rachunek. Jeżeli dane państwo członkowskie zobowiązuje osoby prowadzące działalność na własny rachunek do przystąpienia się do systemu zabezpieczenia społecznego, wymóg ten powinien obowiązywać również małżonków i partnerów współpracujących.

Ponadto można przypuszczać, że państwa członkowskie powinny być w stanie znacznie łatwiej, niż zakłada to Komisja, zrealizować cele dyrektywy, gdyż już teraz obowiązuje dyrektywa w omawianej dziedzinie, której zakres zostanie jedynie częściowo rozszerzony.

POPRAWKI

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych zwraca się do Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia, jako do komisji przedmiotowo właściwej, o naniesienie do swojego sprawozdania następujących poprawek:

---

¹ Rezolucja PE z dnia 3 września 2008 r. w sprawie równości kobiet i mężczyzn – 2008.

Poprawka 1

Wniosek dotyczący dyrektywy Punkt 7 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(7) Wymieniona dyrektywa powinna mieć zastosowanie do osób prowadzących działalność na własny rachunek *i* małżonków współpracujących, ponieważ obie grupy uczestniczą w prowadzeniu działalności gospodarczej.

Poprawka

(7) Wymieniona dyrektywa powinna mieć zastosowanie do osób prowadzących działalność na własny rachunek, małżonków *i partnerów* współpracujących, ponieważ obie grupy uczestniczą w prowadzeniu działalności gospodarczej.

Poprawka 2

Wniosek dotyczący dyrektywy Punkt 11 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(11) W obszarze działalności na własny rachunek, stosowanie zasady równego traktowania oznacza, że zakazana jest wszelka dyskryminacja w zakresie przedsiębiorczości, wyposażania lub rozszerzania działalności przedsiębiorstwa lub w zakresie innej formy działalności na własny rachunek.

Poprawka

(11) W obszarze działalności na własny rachunek, stosowanie zasady równego traktowania oznacza, że zakazana jest wszelka dyskryminacja w zakresie przedsiębiorczości, *zarządzania*, wyposażania lub rozszerzania działalności przedsiębiorstwa lub w zakresie innej formy działalności na własny rachunek.

Poprawka 3

Wniosek dotyczący dyrektywy Punkt 12 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(12) Konieczne jest zapewnienie braku dyskryminacji ze względu na stan cywilny i rodzinny w zakresie warunków zakładania przedsiębiorstwa w odniesieniu do małżonków lub partnerów uznanych przez prawo krajowe.

Poprawka

(12) Konieczne jest zapewnienie braku dyskryminacji ze względu na stan cywilny i rodzinny w zakresie warunków zakładania przedsiębiorstwa w odniesieniu do małżonków lub partnerów uznanych przez prawo krajowe. *Dla celów niniejszej dyrektywy terminy „stan cywilny” i*

„przedsiębiorstwo rodzinne” są interpretowane w świetle uznawania związków partnerskich na mocy odpowiednich wyroków Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości.

Uzasadnienie

Poprawka wdraża wyrok ETS z dnia 1 kwietnia 2008 r. w sprawie C-267/06 Tadao Maruko.

Poprawka 4

Wniosek dotyczący dyrektywy Punkt 13 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(13) Mając na uwadze wkład małżonków współpracujących w przedsiębiorstwo rodzinne, powinni oni mieć prawo, o ile wyrażą taką wolę, do korzystania z przynajmniej takiego samego poziomu ochrony jak osoby prowadzące działalność na własny rachunek oraz zgodnie z tymi samymi warunkami mającymi zastosowanie do osób prowadzących działalność na własny rachunek, zwłaszcza w odniesieniu do składek. Państwa członkowskie są zobowiązane do podjęcia środków niezbędnych dla umożliwienia dokonania takiego wyboru. Poziom ochrony osób prowadzących działalność na własny rachunek **i** małżonków współpracujących może być proporcjonalny do poziomu uczestnictwa w działalności przedsiębiorstwa rodzinnego.

Poprawka

(13) Mając na uwadze wkład małżonków **i partnerów** współpracujących w przedsiębiorstwo rodzinne, powinni oni mieć prawo, o ile wyrażą taką wolę, do korzystania z przynajmniej takiego samego poziomu ochrony jak osoby prowadzące działalność na własny rachunek oraz zgodnie z tymi samymi warunkami mającymi zastosowanie do osób prowadzących działalność na własny rachunek, zwłaszcza w odniesieniu do składek. Państwa członkowskie są zobowiązane do podjęcia środków niezbędnych dla umożliwienia dokonania takiego wyboru **lub do włączenia małżonków i partnerów współpracujących do obowiązkowego systemu zabezpieczenia społecznego na tych samych warunkach, które mają zastosowanie do osób prowadzących działalność na własny rachunek**. Poziom ochrony osób prowadzących działalność na własny rachunek, małżonków **i partnerów** współpracujących może być proporcjonalny do poziomu uczestnictwa w działalności przedsiębiorstwa rodzinnego.

Poprawka 5

Wniosek dotyczący dyrektywy Punkt 14 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(14) Ekonomiczna i fizyczna wrażliwość kobiet w ciąży prowadzących działalność na własny rachunek **oraz** małżonek współpracujących sprawia, iż powinny one korzystać z prawa do urlopu macierzyńskiego, którego część musi być uważana za obowiązkową. Państwa członkowskie zachowają swoje uprawnienia w zakresie ustalania poziomu składek oraz wszystkich uzgodnień dotyczących świadczeń i płatności, pod warunkiem spełnienia minimalnych wymogów określonych w niniejszej dyrektywie. Niemniej jednak, aby uwzględnić szczególną sytuację kobiet prowadzących działalność na własny rachunek **i** małżonek współpracujących, należy im zapewnić możliwość dokonania ostatecznego wyboru dotyczącego ewentualnego skorzystania z urlopu macierzyńskiego.

Poprawka 6

Wniosek dotyczący dyrektywy Punkt 15 preambuły

Tekst proponowany przez Komisję

(15) W celu uwzględnienia specyfiki działalności na własny rachunek, kobiety prowadzące działalność na własny rachunek **i** małżonkowie współpracujący powinni mieć możliwość, w najszerszym możliwym zakresie, wyboru między zasiłkiem finansowym a czasowym zastąpieniem podczas urlopu macierzyńskiego.

Poprawka

(14) Ekonomiczna i fizyczna wrażliwość kobiet w ciąży prowadzących działalność na własny rachunek, małżonek **i partnerek** współpracujących sprawia, iż powinny one korzystać z prawa do urlopu macierzyńskiego, którego część musi być uważana za obowiązkową. Państwa członkowskie zachowają swoje uprawnienia w zakresie ustalania poziomu składek oraz wszystkich uzgodnień dotyczących świadczeń i płatności, pod warunkiem spełnienia minimalnych wymogów określonych w niniejszej dyrektywie. Niemniej jednak, aby uwzględnić szczególną sytuację kobiet prowadzących działalność na własny rachunek, małżonek **i partnerek** współpracujących, należy im zapewnić możliwość dokonania ostatecznego wyboru dotyczącego ewentualnego skorzystania z urlopu macierzyńskiego.

Poprawka

(15) W celu uwzględnienia specyfiki działalności na własny rachunek, kobiety prowadzące działalność na własny rachunek, małżonkowie **i partnerzy** współpracujący powinni mieć możliwość, w najszerszym możliwym zakresie, wyboru między zasiłkiem finansowym a czasowym zastąpieniem podczas urlopu macierzyńskiego.

Poprawka 7

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 1 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Niniejsza dyrektywa obejmuje osoby prowadzące działalność na własny rachunek *i* małżonków współpracujących.

Poprawka

2. Niniejsza dyrektywa obejmuje osoby prowadzące działalność na własny rachunek, małżonków *i partnerów* współpracujących.

Poprawka 8

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Państwa członkowskie gwarantują, że nie dochodzi do dyskryminacji ze względu na stan cywilny i rodzinny w zakresie warunków zakładania przedsiębiorstwa w odniesieniu do małżonków lub partnerów uznanych przez prawo krajowe. Wszystkie przedsiębiorstwa założone wspólnie przez małżonków lub partnerów uznanych przez prawo krajowe uznaje się za „przedsiębiorstwa rodzinne”. Związki partnerskie uznaje się w oparciu o odpowiednie wyroki Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości.

Poprawka 9

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 1 – litera b)

Tekst proponowany przez Komisję

b) „małżonkowie współpracujący”: małżonkowie lub uznani przez prawo krajowe partnerzy osób prowadzących działalność na własny rachunek niebędący pracownikami ani wspólnikami, którzy w trwały sposób uczestniczą, na warunkach

Poprawka

b) „małżonkowie *i partnerzy* współpracujący”: małżonkowie lub uznani przez prawo krajowe partnerzy osób prowadzących działalność na własny rachunek nie będący pracownikami ani wspólnikami, którzy w trwały sposób

określonych przez prawo krajowe, w działaniach osoby prowadzącej działalność na własny rachunek i wykonują takie same zadania lub zadania o charakterze wspomagającym.

uczestniczą, na warunkach określonych przez prawo krajowe, w działaniach osoby prowadzącej działalność na własny rachunek i wykonują takie same zadania lub zadania o charakterze wspomagającym.

Poprawka 10

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Zasada równego traktowania oznacza brak jakiegokolwiek dyskryminacji ze względu na płeć, bezpośredniej lub pośredniej, poprzez odwołanie zwłaszcza do stanu cywilnego lub rodzinnego, w szczególności w zakresie przedsiębiorczości, wyposażania lub rozszerzania działalności przedsiębiorstwa lub w zakresie rozpoczęcia innej formy działalności na własny rachunek.

Poprawka

1. Zasada równego traktowania oznacza brak jakiegokolwiek dyskryminacji ze względu na płeć, bezpośredniej lub pośredniej, poprzez odwołanie zwłaszcza do stanu cywilnego lub rodzinnego, w szczególności w zakresie przedsiębiorczości, **zarządzania**, wyposażania lub rozszerzania działalności przedsiębiorstwa lub w zakresie rozpoczęcia innej formy działalności na własny rachunek.

Poprawka 11

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 5

Tekst proponowany przez Komisję

Bez uszczerbku dla szczególnych warunków dostępu do niektórych rodzajów działalności, które są jednolicie stosowane do obu płci, państwa członkowskie podejmują konieczne środki, aby zagwarantować, że warunki zakładania przedsiębiorstwa między małżonkami **lub** uznanymi przez prawo krajowe partnerami nie były bardziej restrykcyjne niż warunki zakładania przedsiębiorstwa między innymi osobami.

Poprawka

Bez uszczerbku dla szczególnych warunków dostępu do niektórych rodzajów działalności, które są jednolicie stosowane do obu płci, państwa członkowskie podejmują konieczne środki, aby zagwarantować, że warunki zakładania przedsiębiorstwa między małżonkami **lub między** uznanymi przez prawo krajowe partnerami nie były bardziej restrykcyjne niż warunki zakładania przedsiębiorstwa między innymi osobami.

Poprawka 12

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6

Tekst proponowany przez Komisję

Ochrona socjalna dla małżonków współpracujących
6. Państwa członkowskie wprowadzają konieczne środki, aby zapewnić, że małżonkowie współpracujący mogą, **o ile wyrażą taką wolę**, korzystać z przynajmniej takiego samego poziomu ochrony jak osoby prowadzące działalność na własny rachunek oraz zgodnie z warunkami mającymi zastosowanie do osób prowadzących działalność na własny rachunek.

Poprawka

Ochrona socjalna dla małżonków **i partnerów** współpracujących
6. Państwa członkowskie wprowadzają konieczne środki, aby zapewnić, że małżonkowie **i partnerzy** współpracujący mogą korzystać z przynajmniej takiego samego poziomu ochrony jak osoby prowadzące działalność na własny rachunek oraz zgodnie z warunkami mającymi zastosowanie do osób prowadzących działalność na własny rachunek. **Jeżeli rozszerzenie korzyści nie jest obowiązkowe na mocy ustawodawstwa danego państwa członkowskiego, przyznaje się je na wniosek przedkładany przez współpracującego małżonka lub partnera.**

Uzasadnienie

W systemie zabezpieczenia społecznego, który nie pozostawia w gestii osoby prowadzącej działalność na własny rachunek decyzji o przystąpieniu do systemu, przepis taki powinien obowiązywać również małżonków i partnerów współpracujących; jeżeli wybór należy do osób prowadzących działalność na własny rachunek, należy on także do współpracujących małżonków i partnerów.

Poprawka 13

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie podejmują niezbędne kroki, aby zagwarantować, że kobiety prowadzące działalność na własny rachunek **i** małżonki współpracujące mogą, o ile wyrażą taką wolę, być uprawnione do takiego samego okresu urlopu macierzyńskiego, jak przewidziano w

Poprawka

1. Państwa członkowskie podejmują niezbędne kroki, aby zagwarantować, że kobiety prowadzące działalność na własny rachunek, małżonki **i partnerki** współpracujące mogą, o ile wyrażą taką wolę, być uprawnione do takiego samego okresu urlopu macierzyńskiego, jak przewidziano w dyrektywie 92/85/EWG.

dyrektywie 92/85/EWG.

Poprawka 14

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. Zasiłek, o którym mowa w ust. 2, uważa się za odpowiedni, jeśli gwarantuje on przynajmniej dochody, które dana osoba otrzymywałaby w przypadku przerwy w pracy spowodowanej stanem zdrowia lub, jeżeli nie ma to zastosowania, jest on równoważny jakiegokolwiek odpowiedniemu zasiłkowi ustalonym w prawie krajowym, przy czym jego górną granicę ustala ustawodawca krajowy.

Poprawka

3. Zasiłek, o którym mowa w ust. 2, uważa się za odpowiedni, jeśli gwarantuje on przynajmniej dochody **równe płacy minimalnej, o ile ustala ją prawo krajowe, lub przynajmniej takie dochody**, które dana osoba otrzymywałaby w przypadku przerwy w pracy spowodowanej stanem zdrowia lub, jeżeli nie ma to zastosowania, jest on równoważny jakiegokolwiek odpowiedniemu zasiłkowi ustalonym w prawie krajowym, przy czym jego górną granicę ustala ustawodawca krajowy, **o ile zastosowanie tej granicy nie prowadzi do dyskryminacji.**

Poprawka 15

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

4. Państwa członkowskie podejmują konieczne kroki, aby zagwarantować, że kobiety prowadzące działalność na własny rachunek i małżonki współpracujące mają dostęp, **w jak najszerszym zakresie**, do usług zapewniających czasowe zastępstwo lub do innych krajowych usług socjalnych, będących alternatywą dla zasiłku, o którym mowa w ust. 2.

Poprawka

4. Państwa członkowskie podejmują konieczne kroki, aby zagwarantować, że kobiety prowadzące działalność na własny rachunek oraz współpracujące małżonki **i partnerki** mają dostęp do usług zapewniających czasowe zastępstwo lub do innych krajowych usług socjalnych, będących alternatywą dla zasiłku, o którym mowa w ust. 2.

Poprawka 16

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 13 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie przekazują Komisji wszelkie dostępne informacje dotyczące stosowania niniejszej dyrektywy nie później niż [**6 lat** po przyjęciu]. Komisja sporządza sprawozdanie podsumowujące, które przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie nie później niż [**7 lat** po przyjęciu]. Do sprawozdania dołącza się, w miarę potrzeb, wnioski dotyczące zmiany niniejszej dyrektywy.

Poprawka

1. Państwa członkowskie przekazują Komisji wszelkie dostępne informacje dotyczące stosowania niniejszej dyrektywy nie później niż [**4 lata** po przyjęciu]. Komisja sporządza sprawozdanie podsumowujące, które przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie nie później niż [**5 lat** po przyjęciu]. Do sprawozdania dołącza się, w miarę potrzeb, wnioski dotyczące zmiany niniejszej dyrektywy.

Poprawka 17

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 14 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Aby uwzględnić szczególne warunki, państwa członkowskie mogą, jeżeli okaże się to konieczne, skorzystać z dodatkowego okresu wynoszącego [**2 lata**], aby spełnić wymogi art. 6.

Poprawka

2. Aby uwzględnić szczególne warunki, państwa członkowskie mogą, jeżeli okaże się to konieczne, skorzystać z dodatkowego okresu wynoszącego [**1 rok**], aby spełnić wymogi art. 6.

PROCEDURA

Tytuł	Zasada równego traktowania kobiet i mężczyzn pracujących na własny rachunek
Odsyłacze	COM(2008)0636 – C6-0341/2008 – 2008/0192(COD)
Komisja przedmiotowo właściwa	FEMM
Opinia wydana przez Data ogłoszenia na posiedzeniu	EMPL 21.10.2008
Sprawozdawca komisji opiniodawczej Data powołania	Luigi Cocilovo 4.11.2008
Rozpatrzenie w komisji	21.1.2009 10.2.2009
Data przyjęcia	11.2.2009
Wynik głosowania końcowego	+: 40 -: 0 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Jan Andersson, Edit Bauer, Iles Braghetto, Philip Bushill-Matthews, Milan Cabrnoch, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Luigi Cocilovo, Jean Louis Cottigny, Jan Cremers, Harald Ettl, Richard Falbr, Carlo Fatuzzo, Ilda Figueiredo, Joel Hasse Ferreira, Stephen Hughes, Karin Jöns, Ona Juknevičienė, Jean Lambert, Bernard Lehideux, Elisabeth Lynne, Thomas Mann, Jiří Maštálka, Maria Matsouka, Elisabeth Morin, Csaba Óry, Siiri Oviir, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Pier Antonio Panzeri, Rovana Plumb, Elisabeth Schroedter, José Albino Silva Peneda, Kathy Sinnott, Jean Spautz, Gabriele Stauner, Ewa Tomaszewska, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Corina Crețu, Pierre Jonckheer, Jamila Madeira, Adrian Manole, Ria Oomen-Ruijten, Csaba Sógor, Patrizia Toia